

سودابه نکویی دستجردی

کنوانسیون روتردام

کنوانسیون روتردام در مورد آئین اعلام رضایت قبلی برای برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌المللی

اعضاء این کنوانسیون :

با آگاهی از تأثیر زیانبار برخی از مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌الملل بر محیط زیست و سلامت انسان، با یادآوری مفاد مربوط به اعلامیه ریو در خصوص محیط زیست و توسعه و فصل 19 دستور کار 21 در مورد «مدیریت صحیح سازگار با محیط زیست مواد شیمیایی سمی از جمله جلوگیری از نقل و انتقال بین‌المللی محصولات سمی و خطرناک به طور غیرقانونی» با در نظر داشتن وظیفه به عهده گرفته شده از سوی برنامه محیط زیست ملل متحد (یونپ) و سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در اجرای آیین اعلام رضایت قبلی داوطلبانه همانگونه که در راهنمای اصلاح شده لندن برنامه محیط زیست ملل متحد جهت تبادل اطلاعات مربوط به مواد شیمیایی در تجارت بین‌الملل تنظیم شده است (از این پس به عنوان راهنمای اصلاح شده لندن نامیده می‌شود) و مقررات بین‌المللی سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد در زمینه توزیع و کاربرد سموم دفع آفات (از این پس به عنوان مقررات بین‌المللی نامیده می‌شود) با مدنظر قراردادن شرایط و الزامات ویژه کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذر، مخصوصاً ضرورت تحکیم قابلیت‌ها و ظرفیت‌های ملی جهت مدیریت مواد شیمیایی از جمله انتقال فناوری، تأمین کمک‌های فنی و مالی و ارتقای سطح همکاری‌ها بین اعضا با توجه به نیازهای خاص برخی کشورها به اطلاعات مربوط به نقل و انتقال مواد عبوری، با تصدیق این مطلب که اعمال مدیریت صحیح مواد شیمیایی باید در همه کشورها ارتقا یابد از جمله با مدنظر قراردادن معیارهای داوطلبانه‌ای که در مقررات بین‌المللی و آیین اخلاقی برنامه محیط زیست ملل متحد در زمینه تجارت بین‌المللی مواد شیمیایی وضع شده است، با تمایل به ابراز اطمینان از اینکه مواد شیمیایی خطرناک که از قلمرو آنها صادر می‌شود مطابق با اصول راهنمای اصلاح شده لندن و مقررات بین‌المللی به‌نحوی بسته‌بندی و برچسب زده شود که به اندازه کافی حافظ سلامت انسان و محیط زیست باشد، با تصدیق اینکه سیاست‌های تجاری و محیط زیستی با هدف دستیابی به توسعه پایدار باید مورد حمایت متقابل باشد.

با تأکید بر اینکه هیچ چیز در این کنوانسیون نباید به نحوی تفسیر شود که در حقوق و تعهدات یک عضو که از توافقنامه‌های بین‌المللی موجود ناظر بر مواد شیمیایی در تجارت بین‌المللی یا حفظ محیط زیست ناشی می‌شود، تغییر ایجاد نماید، با درک اینکه عبارت فوق به مفهوم ایجاد سلسله مراتب بین این کنوانسیون و سایر توافق‌های بین‌المللی نیست، با تصمیم بر حفظ سلامت انسان از جمله سلامت مصرف

کنندگان و کارگران و محیط زیست در برابر تأثیرات بالقوه زیانبار برخی مواد شیمیایی و سموم دفع آفات خطرناک در تجارت بین‌المللی به شرح ذیل توافق نمودند:

ماده 1 - هدف

هدف این کنوانسیون ارتقای مسئولیت مشترک و تلاش‌های مبتنی بر همکاری بین اعضا در تجارت بین‌المللی برخی مواد شیمیایی خطرناک به منظور حفظ سلامت انسان و محیط زیست از آسیب‌های بالقوه و مساعدت در جهت استفاده سازگار با محیط زیست آنها می‌باشد که از طریق تسهیل نمودن تبادل اطلاعات در خصوص ویژگی‌های مواد شیمیایی با پیش‌بینی فرآیند تصمیم‌گیری ملی در رابطه با واردات و صادرات آنها و اعلام این تصمیمات به اعضا انجام می‌شود.

ماده 2 - تعاریف

از نظر این کنوانسیون

الف - «ماده شیمیایی» عبارت از ماده‌ای است که خواه به خودی خود یا به‌صورت مخلوط یا آماده‌سازی و خواه از طریق تولید یا از طریق طبیعت به دست آمده باشد، اما شامل هیچ نوع موجود زنده نمی‌شود. ماده شیمیایی شامل طبقه‌بندی زیر می‌باشد: سموم دفع آفات (از جمله ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک) و صنعتی.

ب - «ماده شیمیایی منع‌شده» به معنی ماده شیمیایی‌ای است که تمامی کاربردهای آن به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی در یک یا چند طبقه‌بندی ممنوع شده است. این اصطلاح شامل ماده شیمیایی می‌شود که جهت اولین استفاده مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع‌آوری یا از بررسی‌های بعدی در روند تأیید داخلی خودداری شده است و همچنین شامل مواردی است که در آنها شواهد کافی وجود دارد مبنی بر اینکه اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است؛

ج - «ماده شیمیایی به شدت محدود شده» به معنی یک ماده شیمیایی است که عملاً به‌جز برخی کاربردهای خاص مجاز تمامی موارد مصرف آن در یک یا چند طبقه‌بندی به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست توسط آخرین اقدام قانونی ممنوع شده است و شامل ماده شیمیایی می‌شود که عملاً تمامی موارد مصرف آن مورد تأیید قرار نگرفته یا توسط صنایع از بازار داخلی جمع‌آوری و یا از بررسی‌های بعدی در روند تصمیم داخلی خودداری شده است و همچنین شامل مواردی است که در آنها شواهد کافی وجود دارد مبنی بر اینکه اقدام فوق به منظور حفظ سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.

د - «ترکیب سموم دفع آفات به شدت خطرناک» به معنی ماده شیمیایی عرضه‌شده جهت دفع آفاتی

است که عوارض محیط زیستی یا بهداشتی شدیدی ایجاد می‌کند که این عوارض در کوتاه مدت پس از بروز يك یا چند نشانه در هنگام مصرف قابل مشاهده است

- هـ - «آخرین اقدام قانونی» به معنی اقدامی است که توسط يك عضو با هدف ممنوع کردن یا ایجاد محدودیت شدید در مورد يك ماده شیمیایی انجام می‌گیرد، به طوری که عضو مذکور از هر گونه اقدام قانونی بعدی بی‌نیاز خواهد بود.
- و - «واردات» و «صادرات» در مفاهیم مربوط به معنی نقل و انتقال يك ماده شیمیایی از يك عضو به عضو دیگر بوده ولي عملیات عبوری محض را شامل نمی‌شود.
- ز - «عضو» به معنی يك کشور یا يك سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای است که رضایت خود را برای التزام به این کنوانسیون اعلام کرده‌است و کنوانسیون در مورد آن لازم‌الاجرا است.
- ح - «سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای» به معنی سازمانی است که توسط دول حاکم در يك منطقه مشخصی ایجاد شده است و کشورهای عضو آن در رابطه با مسائل تابع این کنوانسیون به آن سازمان صلاحیت داده‌اند و به سازمان مذکور اختیار داده شده تا طبق مقررات داخلی خود برای امضاء، تنفیذ، قبول، تصویب یا الحاق به کنوانسیون اقدام نماید.
- ط - «کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی» به معنی نهاد فرعی موضوع بند(6) ماده(18) می‌باشد.

ماده 3 - حیطه شمول کنوانسیون

1 - این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا می‌باشد:

الف - مواد شیمیایی ممنوع یا به شدت محدود شده

ب - ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک

2- این کنوانسیون در خصوص موارد زیر قابل اجرا نمی‌باشد:

الف - مواد مخدر و روانگردان

ب - مواد رادیواکتیو

ج - ضایعات

د - سلاح‌های شیمیایی

هـ - داروها، از جمله داروهای انسانی و دامی

و - مواد شیمیایی استفاده شده به عنوان افزودنی‌های غذایی

ز - مواد غذایی

ح - مواد شیمیایی به اندازه‌ای که احتمال تأثیر بر سلامتی انسان یا محیط زیست نداشته باشد مشروط بر اینکه واردات مواد

مذکور به شرح زیر باشد:

(1) - برای اهداف تحقیقاتی یا تجزیه و تحلیل یا

(2) - توسط یک فرد جهت استفاده شخصی به طوری که مقدار آن برای چنین مصرفی معقول و توجیه‌پذیر باشد

ماده 4 - مراجع ملی تعیین شده

1 - هر عضو باید یک یا چند مرجع ملی را که از سوی آن عضو جهت اجرای وظایف اداری مورد درخواست این کنوانسیون دارای اختیار خواهد بود، تعیین نماید.

2 - هر عضو باید برای اطمینان از اینکه چنین مرجع یا مراجعی برای اجرای مؤثر وظایف خود منابع کافی را در اختیار دارند، تلاش نماید

3 - هر عضو حداکثر تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید نام و نشانی چنین مرجع یا مراجعی را به دبیرخانه اعلام نماید. آن عضو باید بلافاصله دبیرخانه را از هر گونه تغییری در نام و نشانی چنین مرجعی یا مراجعی مطلع نماید.

4 - دبیرخانه باید فوراً اعضا را از اطلاعیه‌هایی که به موجب بند (3) دریافت می‌کند، مطلع نماید.

ماده 5 - آیین کار مربوط به مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده

1 - هر عضو كه اقدام به تصويب آخرين اقدام قانوني مي نمايد بايد مراتب را كتباً به دبیرخانه اعلام نمايد. چنین اطلاعیه‌ای باید در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نود روز از تاریخی که آخرین اقدام قانونی به اجرا درآمده است ارسال شود و باید حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه (1) در صورت دسترسی به آن باشد

2 - هر عضو در تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، باید آخرین اقدام قانونی خود را كه در آن زمان نافذ است كتباً به دبیرخانه اعلام نماید. عضوي كه قبلاً اطلاعیه‌های مربوط به آخرین اقدام قانونی نهایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین‌المللی تسلیم نموده است نیازی به ارائه مجدد این اطلاعیه‌ها نخواهد داشت.

3 - دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا شش ماه بعد از دریافت اطلاعیه به‌موجب بندهای (1) و (2) تأیید خواهد کرد که آیا اطلاعیه حاوی اطلاعات مقرر در ضمیمه (1) می‌باشد یا خیر چنانچه اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر اطلاعیه حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه‌دهنده را مطلع خواهد نمود.

4 - دبیرخانه هر شش ماه باید خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی به‌موجب بندهای (1) و (2) از جمله اطلاعات مربوط به اطلاعیه‌هایی را که حاوی کلیه اطلاعات درخواستی در ضمیمه (1) نیستند، به اعضا اعلام نماید.

5 - هرگاه دبیرخانه حداقل يك اطلاعیه از هر يك از دو منطقه اعلام رضایت قبلي در خصوص يك ماده شیمیایی خاص که الزامات مذکور در ضمیمه (1) را دارا می‌باشد، دریافت نماید، باید آنها را به کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارائه نماید. ترکیب مناطق اعلام رضایت قبلي باید در تصمیم مبتنی بر اجماع که در اولین اجلاس فراهمایی (کنفرانس) اعضا اتخاذ می‌شود، مشخص گردد.

6 - کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در چنین اطلاعیه‌هایی را مطابق با ملاک‌های مذکور در ضمیمه (2) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ماده شیمیایی مورد نظر از آیین کار اعلام رضایت قبلي و لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (3) توصیه‌های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده 6 - آیین کار مربوط به ترکیبات سموم دفع آفات به‌شدت خطرناک

1 - هر عضو که جزء کشورهای در حال توسعه یا کشورهای با اقتصاد در حال گذر باشد و مشکلات ناشی از يك ترکیب از سموم دفع آفات به شدت خطرناک را به‌هنگام استفاده از آنها در قلمرو خود تجربه می‌کند، می‌تواند درج آن ترکیب از سموم دفع آفات به‌شدت خطرناک را در ضمیمه (3) به دبیرخانه پیشنهاد دهد. برای ارائه پیشنهاد بهتر عضو مزبور می‌تواند از نظرات فنی تخصصی هر منبع بهره جوید.

پیشنهاد مذکور باید حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت (1) ضمیمه (4) باشد.

2 - دبیرخانه در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا شش ماه بعد از دریافت هر پیشنهاد به موجب قسمت اول ضمیمه (4) نسبت به بررسی و تأیید اینکه آیا پیشنهاد حاوی اطلاعات درخواستی در قسمت ضمیمه (4) است اقدام خواهد نمود. چنانچه پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی باشد، دبیرخانه باید بلافاصله خلاصه‌ای از اطلاعات دریافتی را برای کلیه اعضا ارسال نماید. اگر پیشنهاد، حاوی اطلاعات درخواستی نباشد، دبیرخانه بر همین اساس عضو اطلاعیه دهنده را مطلع خواهد نمود.

3 - دبیرخانه باید اطلاعات اضافی مذکور در قسمت (2) ضمیمه (4) در خصوص پیشنهاد ارائه شده به موجب بند (2) را جمع‌آوری نماید.

4 - هرگاه الزامات بندهای (2) و (3) فوق در يك تركيب خاصي از سموم دفع آفات به شدت خطرناك موجود باشد، دبیرخانه باید پیشنهاد و اطلاعات مربوط را به کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارائه دهد.

5 - کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعات مندرج در پیشنهاد مذکور و اطلاعات اضافی جمع‌آوری شده را مطابق با ملاک‌های مذکور در قسمت (3) ضمیمه (4) بررسی نموده و در خصوص تبعیت ترکیب سموم دفع آفات شدیداً خطرناک مورد بحث از آیین کار اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (3) توصیه‌های لازم را به کنفرانس اعضا بنماید.

ماده 7- فهرست کردن مواد شیمیایی در ضمیمه 3

1 - در مورد هر ماده شیمیایی که کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی تصمیم به توصیه آن برای اضافه شدن به فهرست ضمیمه (3) بگیرد پیش‌نویس سند راهنمای تصمیم را آماده خواهد کرد. سند راهنمای تصمیم باید حداقل بر اساس اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (1) یا بر حسب مورد، حاوی اطلاعات مذکور در ضمیمه (4) باشد و اطلاعات مربوط به کاربردهای ماده شیمیایی مذکور را در يك طبقه‌بندی به غیر از طبقه‌بندی که آخرین اقدام قانونی در مورد آن اجرا می‌شود، شامل گردد.

2 - توصیه مذکور در بند (1) به همراه پیش‌نویس سند راهنمای تصمیم باید به کنفرانس اعضا ارائه شود. کنفرانس اعضا باید در خصوص تبعیت ماده شیمیایی از مقررات اعلام رضایت قبلی و بر این اساس لزوم اضافه شدن به فهرست ضمیمه (3) و نیز در خصوص تصویب پیش‌نویس سند راهنمای تصمیم، تصمیمات لازم را اتخاذ نماید.

3 - هرگاه برای درج يك ماده شیمیایی در ضمیمه (3) تصمیمی اتخاذ شده باشد و سند راهنمای تصمیم مربوط نیز توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید بلافاصله این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده 8 - مواد شیمیایی در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی

به غیر از ماده شیمیایی که در ضمیمه (3) درج شده است برای هر ماده شیمیایی که قبل از تاریخ اولین اجلاس کنفرانس اعضا در آیین کار داوطلبانه اعلام رضایت قبلی گنجانده شده باشد، کنفرانس اعضا باید در آن اجلاس در مورد درج آن ماده شیمیایی در ضمیمه (3) تصمیم‌گیری نماید به شرط آنکه مجاب شود که کلیه الزامات برای درج در آن ضمیمه انجام شده است.

ماده 9 - حذف مواد شیمیایی از ضمیمه (3)

- 1 - چنانچه يك عضو، اطلاعاتي را كه زمان تصميم‌گيري براي درج يك ماده شیمیایی در ضمیمه (3)، قابل دسترس نبوده به دبیرخانه ارائه دهد و آن اطلاعات نشان دهد كه درج آن طبق معیارهاي مربوط در ضمیمه (2) یا بر حسب مورد ضمیمه (4) دیگر قابل توجیه نیست، دبیرخانه باید اطلاعات مذکور را به کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی ارسال نماید.
- 2 - کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید اطلاعاتي را كه طبق بند (1) دریافت می‌کند بررسی نماید. برای هر ماده شیمیایی كه کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی طبق معیارهاي مربوط در ضمیمه (2) یا بر حسب مورد ضمیمه (4)، تصمیم به توصیه برای حذف از ضمیمه (3) می‌گیرد باید يك پیش نویس تجدیدنظر شده سند راهنمای تصمیم را آماده نماید.
- 3 - پیشنهاد مورد اشاره در بند (2) باید به کنفرانس اعضا ارائه و با پیش‌نویس تجدیدنظر شده سند راهنمای تصمیم همراه گردد. کنفرانس اعضا در خصوص حذف ماده شیمیایی مذکور از ضمیمه (3) و تصویب پیش‌نویس تجدید نظر شده سند راهنمای تصمیم، تصمیم‌گیری خواهند نمود.
- 4 - هرگاه برای حذف يك ماده شیمیایی از ضمیمه (3) تصمیمی گرفته شده و سند تجدیدنظر شده راهنمای تصمیم توسط کنفرانس اعضا تصویب شده باشد، دبیرخانه باید فوراً این اطلاعات را به کلیه اعضا اعلام نماید.

ماده 10- تعهدات مربوط به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3)

- 1 - هر عضو باید اقدامات قانونی یا اداری مناسب را برای اطمینان از تصمیمات به‌موقع نسبت به واردات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) اجرا نماید.
- 2 - هر عضو در اسرع وقت و در هر حال حداکثر تا نه ماه بعد از تاریخ ارسال سند راهنمای تصمیم مورد اشاره در بند (3) ماده (7)، باید پاسخی را در مورد واردات آتی ماده شیمیایی مربوطه به دبیرخانه ارسال نماید. چنانچه يك عضو پاسخ مذکور را جرح و تعدیل نماید باید بلافاصله پاسخ تجدید نظر شده را به دبیرخانه تسلیم نماید.
- 3 - دبیرخانه پس از انقضای دوره زمانی مندرج در بند (2) بلافاصله طی درخواست کتبی و خطاب به عضوی كه چنین پاسخی را ارائه نداده ابلاغ نماید تا این كار را انجام دهد. چنانچه عضو نتواند پاسخی ارائه دهد، دبیرخانه باید به نحو مناسب عضو را كمك نموده تا در دوره زمانی مذکور در آخرین جمله بند (2) ماده (11)، پاسخ لازم را ارائه نماید.
- 4 - هر پاسخ به موجب بند (2)، باید شامل یکی از دو مورد زیر باشد:
 - الف - تصمیم نهایی براساس تدابیر قانونی یا اداری:
 - (1) - برای اعلام رضایت جهت واردات
 - (2) - برای اعلام عدم رضایت جهت واردات یا
 - (3) - برای اعلام رضایت جهت واردات فقط با رعایت شرایط مشخص شده
 - ب - پاسخ موقت كه ممكن است شامل موارد ذیل باشد:

- (1) - تصمیح موقت مبنی بر رضایت برای واردات با یا بدون شرایط مشخص، یا اعلام عدم رضایت برای واردات در طول دوره موقت
- (2) - بیانیه‌ای مبنی بر اینکه تصمیم نهایی تحت بررسی جدی است
- (3) - درخواست برای کسب اطلاعات بیشتر از دبیرخانه یا از آن عضوی که آخرین اقدام قانونی را اعلام کرده است.
- (4) - درخواست از دبیرخانه جهت مساعدت در ارزیابی ماده شیمیایی
- 5 - پاسخ به موجب جزء های «الف» یا «ب» بند(4) باید با طبقه‌بندی یا طبقه‌بندی‌های مشخص شده برای ماده شیمیایی در ضمیمه(3) مرتبط باشد.
- 6 - تصمیم نهایی باید با شرحی از هرگونه اقدامات قانونی یا اداری که بر آن مبتنی است، همراه باشد.
- 7 - هر عضو باید حداکثر تا تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون برای خود، پاسخ‌هایی را در رابطه با هر ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) به دبیرخانه ارسال نماید. عضوی که چنین پاسخ‌هایی را به موجب راهنمای اصلاح شده لندن یا مقررات بین‌المللی ارائه داده است، نیازی به تسلیم مجدد آنها ندارد.
- 8 - هر عضو باید پاسخ‌های خود را که به موجب این ماده تهیه نموده است مطابق با اقدامات قانونی یا اداری خود در دسترس طرف‌های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، بگذارد.
- 9 - عضوی که به موجب بندهای(2) و (4) فوق و بند(2) ماده(11) تصمیح مبنی بر عدم رضایت برای ورود يك ماده شیمیایی یا اعلام رضایت برای ورود آن ماده فقط تحت شرایط خاصی اتخاذ می‌نماید باید همزمان موارد زیر را چنانچه قبلاً انجام نداده باشد ممنوع یا منوط به همان شرایط نماید:
- الف - ورود ماده شیمیایی از هر منبعی و
- ب - تولید داخلی ماده شیمیایی جهت استفاده داخلی
- 10 - دبیرخانه باید هر شش ماه کلیه اعضا را از پاسخ‌هایی که دریافت کرده است مطلع نماید. چنین اطلاعاتی، در صورت در دسترس بودن، باید شامل شرحی از اقدامات قانونی یا اداری باشد که این تصمیمات براساس آن اتخاذ شده است. دبیرخانه همچنین باید اعضا را از هرگونه قصور در ارسال پاسخ، مطلع نماید.
- ماده 11 - تعهدات مربوطه صادرات مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه(3)**
- 1 - هر عضو صادر کننده باید:
- الف - اقدامات قانونی یا اداری مناسب را جهت اعلام پاسخ‌های ارسالی توسط دبیرخانه براساس بند(10) ماده(10) برای طرف‌های مربوطی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، انجام دهد.
- ب - اقدامات قانونی یا اداری مناسب جهت اطمینان از این نکته که صادرکنندگانی که در حوزه صلاحیتش قرار دارند، حداکثر تا شش ماه از تاریخی که دبیرخانه اعضا را برای نخستین بار از چنین پاسخی مطابق با بند(10) ماده(10) مطلع می‌سازد، از تصمیمات مندرج در هر پاسخ تبعیت بنمایند.
- ج - اعضای واردکننده را بنا به درخواست و به طور مقتضی در موارد زیر راهنمایی و مساعدت نمایند:
- (1) - در به دست آوردن اطلاعات بیشتر برای کمک به آنها جهت اقدام طبق بند(4) ماده (10) و جزء

«ج» بند(2) زیر و

(2) - در تقویت ظرفیت‌ها و توانایی‌های خود جهت مدیریت ایمنی مواد شیمیایی در مدت طول عمر آنها.

2 - هر عضو باید اطمینان حاصل نماید که يك ماده شیمیایی مندرج در ضمیمه(3) از قلمرو خود به هیچ عضو واردکننده‌ای که تحت شرایط استثنایی، پاسخی ارسال نکرده و یا پاسخ موقت فاقد يك تصمیم موقت ارسال نموده، صادر نمی‌گردد مگر اینکه:

الف - آن ماده، يك ماده شیمیایی باشد که در زمان واردات به عنوان يك ماده شیمیایی توسط عضو واردکننده به ثبت رسیده باشد یا

ب - آن ماده، يك ماده شیمیایی باشد که برای آن شواهدی مبنی بر اینکه قبلاً توسط عضو واردکننده استفاده و یا به آن عضو وارد شده‌است و در رابطه با آن هیچ اقدام قانونی جهت ممنوعیت کاربرد آن اتخاذ نشده است

ج - رضایت آشکار جهت واردات توسط صادرکننده از طریق مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده تحصیل و دریافت شده‌باشد. عضو واردکننده باید به چنین درخواستی ظرف شصت روز پاسخ داده و فوراً دبیرخانه را از تصمیم خود مطلع نماید.

تعهدات اعضای صادرکننده به موجب این بند، در پایان يك دوره شش ماهه و از تاریخ اطلاع اولیه به اعضا مطابق با بند(10) ماده(10) توسط دبیرخانه مبنی بر اینکه يك عضو در ارسال پاسخ قصور نموده یا پاسخ موقت فاقد تصمیم موقت ارسال نموده، قابل اجرا بوده و به مدت يك سال ادامه خواهد داشت.

ماده 12- اطلاعیه صادرات

1 - چنانچه يك ماده شیمیایی که توسط يك عضو منع یا به شدت محدود شده، از قلمرو آن عضو صادر شود عضو مذکور باید اطلاعیه صادرات به عضو واردکننده ارائه دهد. اطلاعیه صادرات باید شامل اطلاعات مندرج در ضمیمه(5) باشد.

2- قبل از اولین صادرات ماده شیمیایی مذکور که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی انجام می‌گیرد، باید اطلاعیه صادرات ارائه گردد. پس از آن اطلاعیه صادرات قبل از اولین صادراتی که در هر سال تقویمی انجام می‌گردد، ارائه خواهد شد. مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده می‌تواند از الزام به اطلاع که قبل از صادرات باید انجام شود، صرف‌نظر نماید.

3 - يك عضو صادرکننده پس از تصویب آخرین اقدام قانونی که منجر به بروز تغییرات مهم در رابطه با ممنوعیت یا محدودیت شدید آن ماده شیمیایی خواهد شد، نسبت به ارائه اطلاعیه روز آمد برای صادرات اقدام خواهد کرد.

4 - عضو واردکننده باید وصول اولین اطلاعیه صادرات را که پس از تصویب آخرین اقدام قانونی ارائه می‌گردد، اعلام نماید. چنانچه عضو صادرکننده اعلام وصول را طی روز پس از ارسال اطلاعیه صادرات دریافت ننماید، باید نسبت به ارائه دومین اطلاعیه اقدام نماید. عضو صادرکننده باید تلاش‌های لازم را برای حصول اطمینان از دریافت دومین اطلاعیه توسط عضو واردکننده به عمل آورد.

5 - تعهدات عضو که در بند (1) درج شده هنگامی متوقف خواهد شد که:

الف - ماده شیمیایی در ضمیمه (3) درج شده باشد

ب - عضو وارده کننده، طبق بند (2) ماده (10)، پاسخی در مورد آن ماده شیمیایی به دبیرخانه ارسال نموده باشد و

ج - دبیرخانه طبق بند(10) ماده(10) این پاسخ را میان اعضا توزیع کرده باشد

ماده 13 - اطلاعاتی که همراه مواد شیمیایی صادر شده ارائه می‌گردد

1 - کنفرانس اعضا باید سازمان جهانی گمرک را ترغیب نماید تا کدهای گمرکی مشخص نظام هماهنگ شده جهت هر یک از مواد شیمیایی یا گروه‌های مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) را به نحو مناسب تعیین کند. هر عضو باید مقرر کند در مواردی که برای مواد شیمیایی کد تعیین شده است، کد مذکور در هنگام صادرات در بارنامه مربوط ذکر گردد.

2 - بدون خدشه به هر یک از الزامات مربوط به عضو واردکننده، هر عضو باید مقرر کند صادرات هر یک از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) و مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در قلمرو آن، موکول به الزامات مربوط به الصاق برچسب با توجه به استانداردهای بین‌المللی ذی‌ربط، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست، خواهد بود.

3 - بدون خدشه به هر یک از الزامات عضو واردکننده هر عضو باید مقرر کند صادرات مواد شیمیایی مشمول الزامات الصاق برچسب محیط زیستی یا بهداشتی در قلمرو آن می‌تواند موکول به الزامات مربوط به الصاق برچسب با توجه به استانداردهای بین‌المللی ذی‌ربط، جهت اطمینان از دسترسی کافی به اطلاعات مربوط به خطرات و یا مخاطرات آن مواد نسبت به سلامت انسان یا محیط زیست، گردد.

4 - هر عضو صادرکننده در رابطه با مواد شیمیایی مذکور در بند(2) که برای مقاصد حرفه‌ای به کار می‌روند، باید مقرر کند که برگه حاوی اطلاعات ایمنی مطابق با یک چارچوب شناخته شده بین‌المللی، شامل روزآمدترین اطلاعات قابل دسترس، به هر عضو واردکننده ارسال می‌شود.

5 - اطلاعات مندرج در برچسب الصاق شده و برگه حاوی اطلاعات ایمنی تا حد امکان باید به یک یا بیش از یک زبان رسمی عضو واردکننده ارائه شود.

ماده 14 - تبادل اطلاعات

1 - هر عضو باید به نحو مقتضی و مطابق با اهداف این کنوانسیون تسهیلات زیر را فراهم آورد:
الف - تبادل اطلاعات علمی، فنی، اقتصادی و حقوقی مرتبط با مواد شیمیایی در حیطه شمول این کنوانسیون از جمله اطلاعات سم‌شناسی، سم‌شناسی بومی و ایمنی
ب - ارائه اطلاعات قابل دسترس برای عموم در خصوص اقدامات قانونی داخلی مربوط به اهداف این کنوانسیون و

ج - در صورت اقتضا ارائه اطلاعات به سایر اعضا به طور مستقیم یا از طریق دبیرخانه در خصوص اقدامات قانونی داخلی که اساساً یک بار یا بیشتر، استفاده از این ماده شیمیایی را محدود می‌کند.

2 - اعضای که به موجب این کنوانسیون تبادل اطلاعات می‌نمایند، نسبت به حفاظت هر گونه اطلاعات محرمانه بر اساس توافق متقابل اقدام می‌نمایند.

3 - اطلاعات زیر از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نمی‌شود:
الف - اطلاعات مورد اشاره در ضمایم (1) و (4) که به ترتیب به موجب مواد (5) و (6) ارائه شده است

- ب - اطلاعات مندرج در برگه حاوی اطلاعات ایمنی مورد اشاره در بند (4) ماده (13)
ج - تاریخ انقضای ماده شیمیایی
د - اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه از جمله طبقه‌بندی مخاطرات، ماهیت خطر و توصیه ایمنی مربوط و
ه - خلاصه نتایج آزمایش‌های مربوط به سم‌شناسی و سم‌شناسی بومی.
4 - تاریخ تولید ماده شیمیایی به‌طور کلی از نظر این کنوانسیون محرمانه تلقی نخواهد شد.
5 - هر عضو خواهان اطلاعات مربوط به نقل و انتقال عبوری مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) از قلمرو آن، می‌تواند نیاز خود را به دبیرخانه گزارش نماید و دبیرخانه باید بر همین اساس کلیه اعضا را مطلع نماید.

ماده 15- اجرای کنوانسیون

- 1 - هر عضو باید اقداماتی را که برای ایجاد و تقویت زیر ساخت‌ها و نهادهای ملی خود برای اجرای مؤثر این کنوانسیون می‌تواند ضروری باشد، انجام دهد. این اقدامات ممکن است در صورت لزوم شامل تصویب یا اصلاح اقدامات قانونی یا اداری ملی بوده و همچنین می‌تواند شامل موارد زیر باشد:
الف - ایجاد ثبت و پایگاه‌های اطلاعاتی ملی از جمله اطلاعات ایمنی مربوط به مواد شیمیایی
ب - تشریح ابتکارات در بخش صنعت جهت ارتقای ایمنی شیمیایی و
ج - ترغیب توافقات داوطلبانه با در نظر گرفتن مفاد ماده (16).
2 - هر عضو در حد امکان باید اطمینان یابد که عموم مردم به اطلاعات مربوط به نحوه کاربرد و مدیریت حوادث جایگزین‌هایی که از مواد شیمیایی مندرج در ضمیمه (3) برای سلامت انسان یا محیط زیست ایمن‌تر هستند، دسترسی مناسب داشته باشند.
3 - اعضا توافق می‌نمایند تا به‌طور مستقیم یا در موارد مقتضی از طریق سازمان‌های بین‌المللی صلاحیتدار در اجرای این کنوانسیون در سطوح زیر منطقه‌ای، منطقه‌ای و جهانی همکاری نمایند.
4 - هیچ چیز در این کنوانسیون نباید طوری تفسیر شود که محدود کننده حق اعضا برای اتخاذ اقداماتی که بیشتر از حد مذکور در کنوانسیون نسبت به حفظ محیط زیست و سلامت انسان نافع است تعبیر گردد، به شرطی که چنین اقداماتی با مفاد کنوانسیون هماهنگ بوده و مطابق با حقوق بین‌الملل باشد.

ماده 16- کمک فنی

اعضا بویژه با در نظر گرفتن نیازهای کشورهای در حال توسعه و کشورهای با اقتصاد در حال گذر در جهت ارتقای کمک فنی برای توسعه زیر ساخت و ظرفیت لازم برای مدیریت مواد شیمیایی برای ایجاد زمینه جهت اجرای این کنوانسیون با یکدیگر همکاری خواهند کرد. اعضای که دارای برنامه‌های

پیشرفته‌تر جهت تنظیم امور مواد شیمیایی می‌باشند، برای سزایر اعضا کمک فنی و از جمله آموزش فراهم خواهند نمود تا امور زیرساخت و ظرفیت‌های آنان در مدیریت مواد شیمیایی در طول چرخه حیات آنها توسعه یابد.

ماده 17- عدم پایبندی

کنفرانس اعضا باید در اولین فرصت ممکن مقررات و ساز و کارهای نهادی را جهت تعیین عدم پایبندی به مفاد این کنوانسیون و برخورد با اعضای را که عدم پایبندی آنها مشخص می‌شود تهیه و تصویب نماید.

ماده 18- کنفرانس اعضا

- 1 - بدین وسیله کنفرانس اعضا ایجاد می‌شود.
- 2 - اولین اجلاس کنفرانس اعضا باید حداکثر تا یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این کنوانسیون با اداره مشترک مدیر اجرایی یونپ و مدیرکل فائو تشکیل شود. بعد از آن، اجلاس‌های عادی کنفرانس اعضا باید در فواصل منظم که توسط کنفرانس مشخص می‌شود، برگزار گردد.
- 3 - اجلاس‌های فوق‌العاده کنفرانس اعضا در مواقعی که کنفرانس ممکن است ضروری بداند یا براساس درخواست کتبی هر عضو که حداقل یک سوم اعضا از آن حمایت نمایند، برگزار خواهد شد.
- 4 - کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه، درخصوص آیین کار و مقررات مالی خود و هر یک از نهادهای تابع و همچنین مقررات مالی حاکم بر عملکرد دبیرخانه را از طریق اجماع توافق و تصویب نماید.
- 5 - کنفرانس اعضا باید، اجرای این کنوانسیون را مورد بررسی و ارزیابی مستمر قرار دهد. کنفرانس باید وظایف محوله از سوی کنوانسیون را اجرا نماید و بدین منظور باید:
 - الف - علاوه بر الزامات بند (6) زیر، نهادهای تابع را که جهت اجرای کنوانسیون ضروری تلقی می‌نماید ایجاد کند
 - ب - در موارد مقتضی با سازمان‌های بین‌المللی صلاحیتدار و نهادهای بین‌الوولی و غیر دولتی همکاری نماید و
 - ج - هر گونه اقدام دیگری که جهت دستیابی به اهداف این کنوانسیون می‌تواند ضروری باشد، مورد بررسی قرار داده و انجام دهد.
- 6 - کنفرانس اعضا باید در اولین جلسه خود یک نهاد تابع به نام کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی به منظور اجرای وظایف محوله به آن کارگروه (کمیته) از طرف این کنوانسیون ایجاد نماید در این خصوص:
 - الف - اعضای کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی باید توسط کنفرانس اعضا تعیین شوند. اعضای این کارگروه (کمیته) بای متشکل از تعداد محدودی از کارشناسان تعیین شده دولتی در زمینه مدیریت مواد شیمیایی باشند. اعضای کارگروه (کمیته) باید، براساس توزیع عادلانه جغرافیایی از جمله با اطمینان از توازن لازم بین اعضای توسعه یافته و درحال توسعه تعیین شوند.
 - ب - کنفرانس اعضا باید درخصوص شرح وظایف، سازمان و نحوه عمل کارگروه (کمیته) تصمیم بگیرد.

ج - کمیته باید تلاش لازم را به عمل آورد تا پیشنهاداتش بر اساس اجماع صورت بگیرد. چنانچه کلیه تلاش‌ها برای رسیدن به اجماع بی‌نتیجه بماند و هیچ اجماعی حاصل نشود، چنین پیشنهادی باید به عنوان آخرین راه حل با رای دوسوم اکثریت اعضای حاضر و رای دهنده تصویب شود.

7 - سازمان ملل متحد، سازمان‌های تخصصی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و همچنین هر کشور غیر عضو این کنوانسیون می‌توانند در جلسه‌های کنفرانس اعضا به‌عنوان ناظر حضور یابند. هر نهاد یا آژانس اعم از ملی یا بین‌المللی، دولتی یا غیردولتی که در مسائل مربوط به کنوانسیون صاحب نظر باشند و دبیرخانه را از علاقمندی خود جهت حضور در یک اجلاس کنفرانس اعضا به عنوان ناظر مطلع نموده باشند، می‌توانند برای حضور در جلسه پذیرفته شوند مگر اینکه حداقل یک سوم اعضای حاضر مخالفت نمایند. پذیرش و شرکت ناظران باید تابع آیین کار مصوب کنفرانس اعضا باشد.

ماده 19- دبیرخانه

- 1 - بدین وسیله یک دبیرخانه تأسیس می‌گردد.
- 2 - وظایف دبیرخانه به شرح ذیل خواهد بود:
 - الف - برنامه ریزی برای اجلاس‌های کنفرانس اعضا و نهادهای تابع آن و ارائه خدمات لازم به آنها.
 - ب - تسهیل کمک به اعضا در اجرای این کنوانسیون، بویژه به اعضای در حال توسعه و اعضای با اقتصاد در حال گذر در صورت درخواست آنها
 - ج - اطمینان از هماهنگی لازم با دبیرخانه‌های سایر نهادهای بین‌المللی مربوط.
 - د - به موجب راهنمایی کلی کنفرانس اعضا، ترتیبات اداری و قراردادی که می‌تواند برای انجام وظایف خود مؤثر باشد، را منعقد نماید و
 - هـ - اجرای سایر وظایف دبیرخانه که در این کنوانسیون مشخص شده و سایر وظایفی که ممکن است از سوی کنفرانس اعضا مشخص شود.
- 3 - وظایف دبیرخانه کنوانسیون مشترکاً از سوی مدیر اجرایی یونپ و مدیرکل فائو مشروط به توافق با این ترتیبات توسط آنها و تصویب از طرف کنفرانس اعضا، اجرا خواهد شد.
- 4 - چنانچه مشخص شود که دبیرخانه وظایف مورد نظر را انجام نمی‌دهد کنفرانس اعضا با رأی اکثریت سه چهارم اعضای حاضر و رأی دهنده ممکن است تصمیم بگیرد که وظایف دبیرخانه را به یک یا چند سازمان بین‌المللی صلاحیتدار واگذار نماید.

ماده 20 - حل و فصل اختلافات

- 1 - اعضا باید هرگونه اختلاف بین خود مرتبط با تفسیر یا اجرای این کنوانسیون را از طریق مذاکره یا سایر طرق مسالمت آمیز مورد انتخاب خود حل و فصل نمایند.
- 2 - هر عضو کنوانسیون به غیر از یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای می‌تواند به‌هنگام تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون، یا در هر زمان بعد از آن، به‌تسلیم یک سند کتبی به امین کنوانسیون اعلام نماید که در خصوص هر نوع اختلاف مرتبط با تفسیر یا اجرای کنوانسیون یک یا هر دو طریق حل اختلاف زیر را در رابطه با هر عضو پذیرنده همین تعهد به طور اجباری مورد پذیرش قرار می‌دهد:

الف - داوري مطابق با آيين كاري كه در اسرع وقت ممكن و در قالب يك ضميمه از سوي كنفرانس اعضا تصويب مي‌شود.

ب - ارجاع اختلاف به ديوان بين‌المللي دادگستري.

3 - عضوي كه يك سازمان وحدت اقتصادي منطقه‌اي است مي‌تواند به همان ترتيب در ارتباط با

داوري مطابق با آيين كار مذكور در جزء (الف) بند (2) اعلاميه ارائه نمايد.

4 - اعلاميه ارائه شده مطابق با بند (2) تا زمان انقضاي مدت آن طبق شرايط مندرج در آن يا تا سه

ماه پس از تسليم يادداشت كتبي فسخ آن به امين كنوانسيون، به قوت خود باقي خواهد بود.

5 - انقضاي اعلاميه، يادداشت فسخ يا اعلاميه جديد به هيچ نحو نبايد بر جريان دعوي مطروح نزد

ديوان داوري يا ديوان بين‌المللي دادگستري تاثير گذارد مگر آن كه طرف‌هاي اختلاف به گونه ديگري توافق نمايند.

6 - چنانچه طرف‌هاي يك اختلاف همان روش يا روش ديگر به موجب بند(2) را نپذيرفته باشند، و

چنانچه آنها نتوانند اختلاف خود را طي 12 ماه پس از صدور اطلاعیه يك طرف اختلاف به طرف ديگر

مبني بر وجود اختلاف، حل و فصل نمايند، اختلاف بايد بنا به درخواست يكي از طرف‌هاي اختلاف به

كميسيون مصالحه ارجاع شود. كميسيون مصالحه گزارشي همراه با توصيه‌هاي مربوط ارائه خواهد نمود.

تشریفات ديگر مربوط به كميسيون مصالحه كه به صورت ضميمه گنجانده خواهد شد، حداكثر تا دومين

جلسه كنفرانس اعضا توسط كنفرانس مذكور تصويب مي‌شود

ماده 21 - اصلاح كنوانسيون

1 - اصلاح اين كنوانسيون ممكن است از سوي هر عضو پيشنهاده گردد.

2 - اصلاح اين كنوانسيون بايد در جلسه كنفرانس اعضا به تصويب برسد. متن هرگونه اصلاحيه

پيشنهادهي بايد حداقل 6 ماه قبل از جلسه‌اي كه اصلاحيه جهت تصويب پيشنهاده مي‌شود، توسط دبیرخانه به

اعضا ارسال گردد. دبیرخانه همچنين بايد اصلاحيه پيشنهادهي را به امضاكنندگان اين كنوانسيون و جهت

اطلاع به امين كنوانسيون ارسال نمايد.

3 - اعضا بايد هرگونه تلاشي را براي حصول به توافق از طريق اجماع در خصوص هر اصلاحيه

پيشنهادهي به اين كنوانسيون به عمل آورند. چنانچه تلاش‌هاي لازم براي حصول اجماع به نتيجه نرسد و

هيچ گونه توافقي حاصل نشود، به عنوان آخرين راه حل، اصلاحيه بايد با رأي اكثريت سه چهارم اعضاي

حاضر و رأي دهنده در جلسه تصويب گردد.

4 - اصلاحيه بايد به وسيله امين كنوانسيون جهت تنفيذ، پذيرش يا تصويب به كليه اعضا ارسال شود.

5 - تنفيذ، پذيرش يا تصويب اصلاحيه بايد به طور كتبي به اطلاع امين كنوانسيون برسد.

اصلاحيه تصويب شده مطابق با بند (3) در نودمين روز پس از تاريخ سپردن اسناد تنفيذ، پذيرش يا

تصويب از سوي حداقل سه چهارم اعضا براي اعضاي پذيرنده آن لازم‌الاجرا خواهد شد. بعد از آن،

اصلاحيه براي هر عضو ديگر در نودمين روز از تاريخي كه آن عضو سند تنفيذ، پذيرش يا تصويب

اصلاحيه خود را كه به امين كنوانسيون تسليم مي‌كند، لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده 22 - تصويب و اصلاح ضمايم

- 1 - ضامم این کنوانسیون جزء لاینفک آن محسوب می‌گردد و به‌جز آنچه که به‌گونه دیگری صریحاً قید شده باشد هر اشاره به این کنوانسیون هم‌زمان اشاره‌ای به هر یک از ضامم آن تلقی می‌شود.
 - 2 - ضامم به موضوعات شکلی، علمی، فنی یا اداری محدود می‌شود.
 - 3 - آیین کار ذیل در خصوص پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن دیگر ضامم این کنوانسیون قابل اعمال خواهد بود:
 - الف - ضامم دیگر باید طبق آیین کار مندرج در بندهای (1)، (2) و (3) ماده (21)، پیشنهاد و تصویب شود.
 - ب - هر عضوی که قادر به پذیرش ضمیمه دیگری نباشد، باید ظرف یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، کتباً امین کنوانسیون را مطلع نماید. امین کنوانسیون بدون تأخیر کلیه اعضا را از دریافت اطلاعیه مزبور مطلع نماید. یک عضو می‌تواند در هر زمانی اطلاعیه قبلی عدم پذیرش در خصوص ضمیمه دیگر را پس بگیرد و آن ضمیمه از آن زمان طبق جزء (ج) زیر برای آن عضو لازم‌الاجرا خواهد شد.
 - ج - در انقضای یک سال از تاریخ مکاتبه مربوط به تصویب ضمیمه دیگری توسط امین کنوانسیون، ضمیمه مذکور برای کلیه اعضای که اطلاعیه‌ای مطابق با مفاد جزء (ب) فوق ارائه نکرده‌اند لازم‌الاجرا خواهد شد.
 - 4 - جز در مورد ضمیمه (3) پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه‌های ضامم این کنوانسیون باید تابع همان آیین کار مربوط به پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن ضامم دیگر کنوانسیون باشند.
 - 5 - آیین کار ذیل در رابطه با پیشنهاد، تصویب و لازم‌الاجرا شدن اصلاحیه‌های ضمیمه (3) اعمال خواهد شد:
 - الف - اصلاحیه‌های ضمیمه (3) مطابق با آیین کار مندرج در مواد (5) تا (9) و بند (2) ماده (21) پیشنهاد و تصویب می‌شود.
 - ب - کنفرانس اعضا تصمیمات خود را از طریق تصویب مبتنی بر اجماع اتخاذ می‌نماید.
 - ج - تصمیم جهت اصلاح ضمیمه (3) بلافاصله توسط امین کنوانسیون به اعضا اعلام می‌گردد. اصلاحیه از تاریخ مشخص شده در تصمیم برای کلیه اعضا لازم‌الاجرا خواهد شد.
 - 6 - در صورتی که ضمیمه دیگر یا اصلاحیه مربوط به یکی از ضامم با اصلاحیه این کنوانسیون مربوط باشد، در آن صورت ضمیمه دیگر یا اصلاحیه نباید تا زمانی که اصلاحیه کنوانسیون لازم‌الاجرا نشده، لازم‌الاجرا شود.
- ماده 23 - رأی‌گیری**
- 1 - هر عضو این کنوانسیون جز آنچه که در بند (2) ذیل مقرر شده دارای یک رأی خواهد بود.
 - 2 - یک سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای در خصوص موضوعات تحت حوزه صلاحیت خود باید حق رأی خود را با تعداد آرائی که برابر با تعداد کشورهای عضو آن که اعضای این کنوانسیون می‌باشند، اعمال نماید. چنین سازمانی در صورتی که هر یک از کشورهای عضو آن حق رأی خود را اعمال نماید حق رأی خود را اعمال نخواهد نمود. برعکس حالت مذکور نیز در رأی‌گیری صادق است.

3 - از نظر این کنوانسیون منظور از «اعضای حاضر و رأی‌دهنده» اعضای حاضر است که يك رأی مثبت یا منفي می‌دهند.

ماده 24 - امضا

این کنوانسیون جهت امضای تمام کشورها و سازمانهای وحدت اقتصادی منطقه‌ای در تاریخ 11 سپتامبر 1998 (1377/6/20) در روتردام و از تاریخ 12 سپتامبر 1998 (1377/6/21) تا 10 سپتامبر 1999 (1378/6/19) در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک مفتوح خواهد بود.

ماده 25 - تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق

- 1 - این کنوانسیون موكول به تنفيذ، پذیرش یا تصویب کشورها و سازمان‌های وحدت اقتصادی منطقه‌ای خواهد بود. این کنوانسیون برای الحاق کشورها و سازمان‌های وحدت اقتصادی منطقه‌ای از روز بعد از تاریخی که این کنوانسیون جهت امضا بسته می‌شود، مفتوح خواهد بود. اسناد تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق نزد امین کنوانسیون سپرده خواهد شد.
- 2 - هر سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که عضو این کنوانسیون می‌شود بدون اینکه هیچ يك از کشورهای عضو آن به عضویت کنوانسیون درآمده باشند، ملزم به اجرای کلیه تعهدات به موجب این کنوانسیون خواهد بود. در مورد چنین سازمان‌هایی که يك یا چند کشور عضو آن، عضو این کنوانسیون باشند، سازمان و کشورهای عضو آن باید بر اساس مسئولیت‌های مربوط خود جهت اجرای تعهدات خود به موجب این کنوانسیون تصمیم بگیرند. در چنین مواردی، سازمان و کشورهای عضو آن نمی‌توانند حقوق ناشی از این کنوانسیون را به‌طور همزمان اعمال نمایند.
- 3 - يك سازمان یکپارچه اقتصادی منطقه‌ای باید در سند تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق خود، بسط صلاحیت خودش را در خصوص موضوعات تحت پوشش این کنوانسیون اعلام کند. این چنین سازمانی همچنین باید امین کنوانسیون را از هرگونه جرح و تعدیل مربوط به بسط صلاحیت خود آگاه سازد و امین کنوانسیون نیز به نوبه خود باید اعضا را مطلع نماید.

ماده 26 - لازم‌الاجرا شدن

- 1 - این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم پنجاهمین سند تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق لازم‌الاجرا خواهد شد.
- 2 - برای هر کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای که پس از تسلیم پنجاهمین سند تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق، این کنوانسیون را تنفيذ، پذیرفته یا تصویب کند یا به آن ملحق شود، این کنوانسیون در نودمین روز پس از تاریخ تسلیم سند تنفيذ، پذیرش، تصویب یا الحاق توسط چنین کشور یا سازمانی لازم‌الاجرا می‌گردد.
- 3 - از نظر بندهای (1) و (2)، هر سند تسلیم شده توسط يك سازمان وحدت اقتصادی منطقه‌ای نباید به

عنوان يك سند اضافي علاوه بر اسنادي كه به وسيله كشورهاي عضو آن سازمان تسليم شده، محسوب گردد.

ماده 27 - حق شرط

هيچگونه حق شرطي در مورد اين كنوانسيون نمي توان قائل شد.

ماده 28 - خروج از كنوانسيون

- 1 - در هر زمان، پس از گذشت سه سال از تاريخ لازم الاجرا شدن اين كنوانسيون براي يك عضو، آن عضو مي تواند با تسليم اطلاعيه كتبي به امين كنوانسيون از آن خارج شود.
- 2 - چزين خروجي پس از پايان يك سال از تاريخ دريافت اطلاعيه خروج توسط امين كنوانسيون يا در تاريخ ديرتر از آن كه ممكن است در اطلاعيه مشخص شود، نافذ خواهد شد.

ماده 29 - امين كنوانسيون

ديبركل سازمان ملل متحد، امين اين كنوانسيون خواهد بود.

ماده 30 - متون معتبر

متن اصلي اين كنوانسيون كه به زبان هاي عربي، چيني، انگليسي، فرانسوي، روسي و اسپانيولي است داراي اعتبار يكسان بوده و نزد ديبركل سازمان ملل متحد سپرده خواهد شد. در تأييد مراتب فوق امضاكنندگان زير كه بدین منظور داراي اختيار لازم مي باشند اين كنوانسيون را امضا نموده اند.
در روز دهم ماه سپتامبر 1998 (1377/6/19) در روتردام تنظيم شد.

ضميمه (1)

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعیه‌هایی که به موجب ماده (5) ارائه می‌شود

اطلاعیه‌ها باید شامل موارد زیر باشد:

1- خواص، شناسایی و کاربردها:

الف - نام عمومي

ب - نام شیمیایی مطابق فهرست اسامی شناخته شده بین‌المللی در صورتی که چنین فهرستی وجود

داشته باشد (برای مثال اتحادیه بین‌المللی شیمی محض و کاربردی (IUPAC))

ج - اسامی تجاری و اسامی فرآورده‌ها.

د - شماره‌های کد: شماره CAS، کدهای نظام هماهنگ شده گمرکی و سایر شماره‌ها.

ه - اطلاعات مربوط به طبقه‌بندی مبتنی بر خطر در صورتی که ماده شیمیایی موكول به الزامات

طبقه‌بندی باشد.

و - کاربرد یا کاربردهای ماده شیمیایی

ز - خواص فیزیکی - شیمیایی، سم‌شناسی و سم‌شناسی بومي.

2 - آخرین اقدام قانونی.

الف - اطلاعات مختص به آخرین اقدام قانونی:

(1) - خلاصه آخرین اقدام قانونی.

- (2)- استناد به سند قانونی.
- (3)- تاریخ لازم‌الاجرا شدن آخرین اقدام قانونی
- (4)- نشانه‌هایی دال بر این که آخرین اقدام قانونی بر مبنای ارزیابی خطر یا مخاطره اتخاذ شده باشد یا نه و در صورت مثبت بودن، اطلاعات مربوط به ارزیابی مذکور متضمن استناد به سند مربوط.
- (5)- دلایل اتخاذ آخرین اقدام قانونی مربوط به سلامت انسان از جمله سلامت مصرف‌کنندگان و کارگران یا محیط زیست.
- (6)- خلاصه‌ای از مخاطرات و خطرات ماده شیمیایی نسبت به سلامت انسان، از جمله سلامت مصرف‌کنندگان و کارگران، یا محیط زیست و تأثیرات مورد انتظار از آخرین اقدام قانونی.
- ب - طبقه‌بندی یا طبقه‌بندی‌ها در مواردی که آخرین اقدام قانونی اتخاذ شده است و برای هر طبقه‌بندی.
- (1) - کاربرد یا کاربردهای منع شده توسط آخرین اقدام قانونی.
- (2) - کاربرد یا کاربردهایی که مجاز می‌باشند.
- (3) - در صورت امکان تخمین مقادیر ماده شیمیایی تولید شده، وارد شده، صادر شده و استفاده شده.
- ج - در حد امکان وجود نشانه‌ای از ارتباط احتمالی آخرین اقدام قانونی با کشورها و مناطق دیگر.
- (د) سایر اطلاعات مربوط که می‌تواند شامل موارد زیر گردد:
- (1) - ارزیابی آثار اجتماعی - اقتصادی آخرین اقدام قانونی.
- (2) - اطلاعات در خصوص جایگزین‌ها و خطرات مربوط به آنها در صورتی که در دسترس باشد از قبیل:
- راهبردهای مدیریت یکپارچه آفات.
- رویه و فرآیندهای صنعتی از جمله فناوری پاک‌کننده.

ضمیمه (2)

- معیارهای فهرست کردن مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده در ضمیمه (3)**
- کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی در بررسی اطلاعاتی ارائه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (5) ماده (5) باید:
- الف - تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی به منظور اطمینان از سلامت انسان یا محیط زیست اتخاذ شده است.
- ب - تأیید نماید که آخرین اقدام قانونی در نتیجه ارزیابی احتمال خطر اتخاذ شده است. این ارزیابی باید بر اساس بررسی اطلاعات علمی در چارچوب شرایط حاکم بر عضو مورد بحث باشد. بدین منظور اسناد ارائه شده باید نشان دهد که:

- (1)- اطلاعات طبق روش‌های شناخته شده علمی تهیه شده است.
- (2)- بررسی اطلاعات مطابق با اصول و آیین کار علمی شناخته شده انجام گرفته و به صورت سند در آمده است.
- (3)- آخرین اقدام قانونی براساس ارزیابی خطر بوده که در بوگیرنده شرایط حاکم بر عضو اقدام‌کننده می‌باشد.
- ج - با در نظر گرفتن موارد ذیل بررسی نماید که آیا آخرین اقدام قانونی مبنای گسترده کافی را که برای درج ماده شیمیایی در ضمیمه (3) مناسب است، تأمین می‌نماید:
- (1) - آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش قابل توجهی در مقدار ماده شیمیایی استفاده‌شده یا دفعات استفاده از آن منجر شده یا انتظار می‌رود که منجر شود.
- (2) - آیا آخرین اقدام قانونی به کاهش واقعی احتمال خطر برای سلامت انسان یا محیط زیست عضوی که اطلاعیه را ارائه داده منجر شده یا انتظار می‌رود به کاهش قابل ملاحظه آن منجر گردد.
- (3) - آیا ملاحظاتی که به آخرین اقدام قانونی متخذ منجر شده، فقط در یک حوزه جغرافیایی محدود یا در وضعیت‌های محدود دیگر قابل اجرا است.
- (4) - آیا شواهدی مبنی بر تجارت مستمر بین‌المللی ماده شیمیایی وجود دارد.
- د - در نظر داشته باشد که سوءاستفاده عمده به خودی خود دلیل کافی جهت درج یک ماده شیمیایی در ضمیمه (3) نمی‌باشد.

ضمیمه (3)

(برای مشاهده ضمیمه (۳) بصورت فایل pdf، از لینک انتهای متن استفاده نمایید.)

ضمیمه (4)

- اطلاعات و معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در ضمیمه (3)
- بخش اول - مدارک مورد نیاز که یک عضو پیشنهاد دهنده باید ارائه دهد.
- پیشنهادات ارائه شده مطابق با بند (1) ماده (6) باید شامل مدارک کافی حاوی اطلاعات زیر باشد:
- الف - نام ترکیب سم دفع آفات خطرناک.
- ب - نام جزء یا اجزای فعال در ترکیب.
- ج - مقدار نسبی هر جزء فعال در ترکیب.
- د - نوع ترکیب.
- ه - اسامی تجاری و اسامی تولیدکنندگان در صورت در دسترس بودن.
- و - الگوهای متعارف و شناخته شده استفاده از ترکیب در عضو پیشنهاد دهنده.

- ز - تشریح واضح در خصوص سوانح مربوط به مشکل مربوط از جمله آثار مخرب و روشی که در ترکیب مورد استفاده قرار گرفته است.
- ح - هرگونه اقدام قانونی، اداری یا سایر اقدامات متخذه و یا در حال اتخاذ از سوی عضو پیشنهاددهنده در مقابله با چنین سوانحی.
- بخش دوم - اطلاعاتی که باید توسط دبیرخانه جمع‌آوری شود.
- طبق بند (3) ماده (6)، دبیرخانه باید اطلاعات مناسب مربوط به ترکیب از جمله موارد زیر را جمع‌آوری نماید:
- الف - خواص فیزیکی - شیمیایی، سم‌شناسی و سم‌شناسی بومی ترکیب.
- ب - وجود محدودیت‌های استعمال با محدودیت‌های فرد به‌کارگیرنده ترکیب در سایر کشورها.
- ج - اطلاعات در خصوص سوانح مربوط به ترکیب در سایر کشورها.
- د - اطلاعات ارائه شده توسط سایر اعضا، سازمان‌های بین‌المللی، سازمان‌های غیردولتی یا سایر منابع مربوط در سطوح ملی یا بین‌المللی.
- ه - ارزیابی‌های خطر یا مخاطره در صورت در دسترس بودن.
- و - شاخصه‌های مقدار استفاده از ترکیب از قبیل تعداد موارد ثبت‌شده یا مقادیر تولید یا فروش در صورت در دسترس بودن.
- ز - سایر ترکیبات سموم دفع آفات مورد نظر و سوانح مربوط به این ترکیبات در صورت وجود.
- ح - رویه‌های جایگزین برای کنترل آفات.
- ط - سایر اطلاعات مربوط به تشخیص کارگروه (کمیته) بررسی شیمیایی.
- بخش سوم - معیارهای درج ترکیبات سموم دفع آفات به شدت خطرناک در ضمیمه (3) کارگروه (کمیته) بررسی مواد شیمیایی در بررسی پیشنهادات ارائه شده توسط دبیرخانه، به موجب بند (5) ماده (6) باید موارد ذیل را مدنظر قرار دهد:
- الف - اعتبار مدرکی که نشان می‌دهد کاربرد ترکیب مطابق با کاربرد متعارف یا شناخته شده در کشور عضو پیشنهاد دهنده، منجر به سوانح گزارش شده گردیده است.
- ب - ارتباط چنین سوانحی با سایر کشورهایی که دارای آب و هوا و شرایط یکسان بوده و همچنین دارای الگوهای یکسان کاربرد ترکیب هستند.
- ج - وجود محدودیت‌های استعمال یا محدودیت‌های فرد به‌کارگیرنده ترکیب ناشی از فناوری یا فنونی که به طور منطقی یا گسترده امکان استفاده از آن در کشورهای فاقد زیرساخت لازم وجود ندارد.
- د - اهمیت آثار گزارش شده در ارتباط با مقدار ترکیب استفاده شده.
- ه - سوء استفاده عمده به خودی خود دلیلی کافی جهت درج یک ترکیب در ضمیمه (3) نمی‌باشد.

ضمیمه (5)

اطلاعات مورد نیاز برای اطلاعیه صادرات

- 1 - اطلاعیه‌های صادرات باید شامل اطلاعات ذیل باشند:
- الف - نام و نشانی مراجع ملی تعیین شده عضو صادرکننده و عضو واردکننده؛

ب - تاریخ مورد انتظار صادرات به عضو واردکننده؛

ج - نام ماده شیمیایی منع یا به شدت محدود شده و خلاصه‌ای از اطلاعات مشخص شده در ضمیمه (1) که باید مطابق با ماده (5) در اختیار دبیرخانه قرار گیرد. در صورتی که بیش از یک نوع از چنین ماده شیمیایی در یک مخلوط یا فرآورده گنجانده شده باشد، اطلاعات مزبور باید برای هر ماده شیمیایی ارائه شود؛

د - بیانیه‌ای دال بر طبقه‌بندی پیش‌بینی شده برای ماده شیمیایی و کاربرد پیش‌بینی شده آن در طبقه‌بندی مذکور در کشور عضو واردکننده، در صورتی که مشخص باشد؛

ه - اطلاعات مربوط به اقدامات پیشگیرانه به منظور کاهش مواجهه با ماده شیمیایی و نشت آن؛
و - در رابطه با یک مخلوط یا فرآورده، غلظت ماده یا مواد شیمیایی منع یا به شدت محدود شده مورد نظر؛

ز - نام و نشانی واردکننده؛

ح - هرگونه اطلاعات تکمیلی که در دسترس مرجع ملی تعیین شده عضو صادرکننده قرار دارد و می‌تواند به مرجع ملی تعیین شده عضو واردکننده کمک نماید.

2- علاوه بر اطلاعات مورد اشاره در بند (1)، عضو صادرکننده باید اطلاعات بیشتری را که در ضمیمه (1) مشخص شده و ممکن است از سوی عضو واردکننده درخواست شود، ارائه نماید.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و سی ماده و پنج ضمیمه در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و نظر شورای نگهبان در مهلت مقرر موضوع اصل نود و چهارم (94) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران واصل نگردید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - مهدی کروبی

کشور ایران در تاریخ 1382/10/23 به این کنوانسیون الحاق شده است.

کنوانسیون های بین المللی زیست محیطی و مشارکت ایران

رشد روز افزون آلودگی و تخریب محیط زیست و بروز بحران‌هایی در پی زیست محیطی باعث شد دولت ها از حدود چهار دهه قبل به طور جدی به تکاپو افتاده تا چاره یی بیندیشند.

به این ترتیب تاکنون حدود 280 معاهده و موافقت نامه بین المللی و منطقه یی در زمینه حفاظت محیط زیست و مسائل مرتبط با آن منعقد شده است که از این میان حدود 70 کنوانسیون و پروتکل جنبه جهانی داشته و مابقی منطقه یی است.

عزم جهانی برای حفاظت محیط زیست با تشکیل نخستین کنفرانس جهانی سازمان ملل متحد درباره انسان و محیط زیست معروف به «کنوانسیون استکهلم» در سال 1972 در سوئد جنبه عینی پیدا کرد، به طوری که حق برخورداری انسان از محیط زیست سالم هم طراز با حقوق بشر شناخته شد.

در این میان ایران نیز به تعدادی از کنوانسیون ها و پروتکل ها پیوست و سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان مرجع ملی ، اجرای اکثر آنها را بر عهده دارد.

کنوانسیون تغییر آب و هوا

کنوانسیون تغییرات آب و هوا با نام رسمی کنوانسیون ساختاری سازمان ملل درباره تغییرات اقلیم ، یکی از مباحث مهم همایش زمین یا اجلاس «ریو» در سال 1992 در خصوص محیط زیست و توسعه محسوب می شود. این کنوانسیون در سال 1992 میلادی در نیویورک منعقد شد. بر اساس پیمان مورد نظر ، کشور های عضو مسوولیت های مشترک اما متمایز و متفاوت بر عهده دارند . آنچه در این کنوانسیون به عنوان اساسی ترین الزام برای کشور های توسعه یافته از اولویت برخوردار است ، عبارت است از اینکه سطح انتشار گاز های گلخانه ای توسط آنها در دو دهه اول سده 2000 میلادی به سطح سال 1990 برگردانده و تثبیت شود .

کنوانسیون رامسر

کنوانسیون مربوط به تالاب های مهم بین المللی به ویژه تالاب های زیستگاه پرندگان آبی (کنوانسیون تالاب ها) معروف به کنوانسیون رامسر در سال 1350 در شهر رامسر ایران با حضور 18 کشور جهان مورد تصویب قرار گرفت . این کنوانسیون نخستین معاهده نوین جهانی بین الدولی پیرامون حفاظت و بهره برداری منطقی از منابع طبیعی است و هم اکنون 134 عضو رسمی را در سراسر دنیا شامل می شود .

کنوانسیون ساینیس CITES

کنوانسیون تجارت بین المللی گونه های حیوانات و گیاهان وحشی در معرض خطر انقراض و نابودی در سال 1352 در واشنگتن امریکا مورد تصویب قرار گرفت . هدف این معاهده ، اطمینان از آن است که تجارت حیوانات وحشی و گونه های گیاهی ارزشمند و در خطر انقراض ، بقای آنها را دستخوش تهدید نکند . این کنوانسیون هم اکنون 160 کشور را به عنوان عضو رسمی دارد . باید توجه کرد هیچ یک از گونه های تحت حفاظت این کنوانسیون از زمان به اجرا در آمدن این پیمان بر اثر تجارت معدوم نشده و سال ها است که این معاهده در شمار مهمترین و پر دامنه ترین پیمان نامه های بین المللی بوده است .

کنوانسیون وین برای حفاظت از لایه ازن

با توجه به ضرورت پیش بینی چاره و راهکار هایی برای پیشگیری از تخریب لایه ازن، در سال 1985 میلادی (1366 هجری شمسی) به دعوت سازمان ملل متحد ، نمایندگان 21 کشور جهان و کشورهای عضو جامعه اروپا در وین پایتخت اتریش ، گردهم آمدند و مفاد معاهده ای را که کنوانسیون وین نامیده شد ، تدوین کردند .

کنوانسیون بازل

این کنوانسیون درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان آور و دفع آنها در شهر « بازل » سوئیس در سال 1989 میلادی به امضای 35 کشور شرکت کننده رسید .

کنوانسیون CEP

با توجه به اهمیت زیست بوم دریای خزر و شرایط نامطلوب حاکم بر آن، کشورهای ساحلی این دریا با همکاری برنامه محیط زیست سازمان ملل UNEP اقداماتی را برای برقراری یک چارچوب مناسب حقوقی - قانونی جهت حفاظت از این دریا آغاز کردند. بر اساس مفاد این کنوانسیون، کشورهای ساحلی منطقه ای برای حفظ محیط زیست دریای خزر در زمینه جلوگیری، کاهش و کنترل آلودگی، جلوگیری از ورود، کنترل و از بین بردن گونه های مهاجم، موارد اضطراری زیست محیطی، حفاظت و نگهداری و احیا و منابع زنده دریایی و مدیریت مناطق ساحلی دریای خزر همکاری خواهند کرد.

کنوانسیون منطقه ای کویت

کنوانسیون منطقه ای کویت برای همکاری درباره حمایت و توسعه محیط زیست دریایی و نواحی ساحلی خلیج فارس، دریای عمان و قسمتی از دریای عرب در برابر آلودگی شکل گرفت. این کنوانسیون منطقه ای بین دولت های بحرین، ایران، عراق، کویت، عمان، قطر، عربستان، و امارات متحده عربی است. آلودگی محیط زیست دریایی منطقه مشترک بین کشورهای مذکور توسط نفت یا سایر مواد مضر یا سمی ناشی از فعالیت های انسان در خشکی و یا در دریا.

کنوانسیون حمایت از میراث طبیعی

این کنوانسیون در سال 1972 در شهر پارینس به تصویب رسید. عمده ترین نکته مورد نظر کنوانسیون این است که ویرانی یا انهدام هر قسمت از میراث فرهنگی و طبیعی موجب فقر شدید میراث همه جهان می شود و باید به عنوان میراث جهانی بشریت حفظ شود.

کنوانسیون بیابان زدایی

هدف از این کنوانسیون بیابان زدایی و کاهش اثرات خشکسالی در کشورهای است که به طور جدی با خشکسالی و بیابان زایی به خصوص در آفریقا مواجه هستند. از این طریق اقدام مؤثر در تمام سطوح، با حمایت همکاری های بین المللی و ترتیبات مشارکت در چارچوب یک رویه جامع همسوبا دستور کار و به منظور کمک به دستاوردهای توسعه پایدار در مناطق آسیب دیده صورت می گیرد.

کنوانسیون تنوع زیستی

کنوانسیون تنوع زیستی CBD، بخشی از روند کنفرانس سازمان ملل متحد در خصوص محیط زیست و توسعه به شمار می رود. این معاهده در سال 1992 در ریودوژانیرو امضا و در سال 1993 لازم الاجرا شد و هم اکنون 184 عضو دارد. این کنوانسیون بر مبنای سه هدف اصلی حفاظت از تنوع زیستی، بالا بردن ظرفیت کاربرد پایدار آن و سهم شدن عادلانه در منافع حاصل از استفاده ذخایر ژنتیکی تشکیل شد. ایران در خرداد 1375 به طور رسمی به این کنوانسیون پیوست و نسبت به تعیین راهبردها و برنامه اقدام ملی در خصوص حفاظت از تنوع زیستی که جزء یکی از الزامات ناشی از پیوستن به این پیمان بود، اقدام کرد.

پروتکل کارتاگنا

پروتکل ایمنی زیستی یا کارتاگنا در سال 2000 میلادی در «مونترال» کانادا به تصویب نمایندگان

کشورهای عضو رسید. بر اساس موادی از کنوانسیون تنوع زیستی، کاربری سالم و بی خطر روش های فناوری زیستی (بیوتکنولوژی) به نحوی که این روش ها و یا فرآیند آنها تأثیر زیان باری بر محیط زیست نداشته باشد، مورد تأکید قرار گرفته و از تعهدات کشورهای عضو شمرده شده است.

کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی

مواد این کنوانسیون در سال 1972 (1351 شمسی) در شهر لندن به امضای نمایندگان تعدادی از کشورها رسید و دولت ایران در سال 1375 شمسی با تصویب مجلس به آن پیوست. هدف از تصویب این کنوانسیون، کنترل و جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از تخلیه و دفع مواد زائد و تشویق و حمایت از انعقاد قراردادها و توافقنامه های منطقه ای مکمل این کنوانسیون است.

کنوانسیون آلاینده های آلی پایدار POPS

هدف از این پیمان، حذف و یا کاهش آلوده کننده های آلی پایدار و ممنوع کردن تولید، مصرف، صادرات و واردات و فروش آنها، مساعدت و ترغیب کشورها به انجام اقدامات ملی و منطقه ای برای کاهش خطرات مواد مزبور، مساعدت به کشورها برای ایجاد صنایع پاکیزه به منظور جلوگیری و یا کاهش انتشار مواد مذکور، استفاده از جایگزین های مناسب، ترغیب کشورها به شناسایی منابع مواد آلوده کننده آلی پایدار و نابود کردن آنها است.

کنوانسیون روتردام PIC

کنوانسیون گسترش تجارت جهانی در دهه های 1960 و 1970 توجه مجامع بین المللی و سازمان های دولتی و غیر دولتی حفاظت محیط زیست در سراسر جهان را به خطرات تجارت و مصرف مواد شیمیایی بالقوه خطرناک تجارت و مصرف مواد شیمیایی دفع آفات نباتی معطوف کرد. به منظور کاهش خطرات مواد مذکور، برقراری کد بین المللی نحوه توزیع و مصرف سموم در بیست و سومین اجلاس کنفرانس عمومی سازمان خواربار و کشاورزی جهانی (FAO) در سال 1985 در رم به تصویب رسید.

بررسی جایگاه حقوقی کنوانسیون روتردام (PIC)

چکیده: جهان ماباشتاب افسارگسیخته ای در مسیر توسعه و صنعتی شدن به پیش می رود در عین حال این تنهاگره مسکونی باهمان شدت در معرض آلودگی و تخریب و دگرگونی قرار میگیرد. در دهه های اخیر استفاده از این مواد شیمیایی و آفت کشها سیر صعودی در پی داشته است و پیامدهای زیان آوری که در نتیجه استفاده از این مواد برای بشر حاصل گردید جوامع بین الملل همچون UNEP, FAO را بران داشت تا با وضع قوانین جدید در این ارتباط از اثرات سوء آنها بر سلامت محیط زیست و انسان بکاهند که نهایتاً در سال 1998 سند الزام اورقانونی کنوانسیون روتردام با رویه اعلام رضایت قبلی PIC به هر عضو امکان میدهد تا در مورد رضایت و یا عدم رضایت در خصوص واردات این مواد بطور آگاهانه تصمیم گیری نماید در این بررسی سعی بر آن گردیده است که به تشریح کامل این کنوانسیون و وضعیت کنونی آن در سطح بین المللی و جایگاه حقوقی آن در ایران و نیز آخرین اقدامات صورت گرفته توسط کشور ایران در راستای اهداف این کنوانسیون اشاره گردد.